

ბიზნესის სტაბილურობა და ქრისტიანული მსოფლმხედველობა

ჭილაძე იზოლდა

თსუ-ის ასოცირებული პროფესორი

ატომის აღმოჩენის შემდეგ, მეცნიერება მივიდა რა იმ დასკვნამდე, რომ ის უმცირესი ნაწილაკი საიდანაც მატერია წარმოიშობა, იყო ატომი, მსოფლიოში გაბატონდა აზრი, რომ სამეცნიერო-ტექნიკური და განმანათლებლობის იდეების გავრცელების შედეგად რელიგია მნიშვნელობას თანდათან დაკარგავდა. დაიწყებას მიეცემოდა „წმიდისა“ და „მილმიერის“ გაგება. მაგრამ ეს ვარაუდები არ გამართლდა. ვერც მეცნიერებამ, ვერც ფართო განმანათლებლობამ და ვერც ტოტალურმა რეპრესიებმა რელიგია ადამიანის ცნობიერებიდან ვერ განდევნა. უფრო მეტიც, უახლესი მეცნიერული კვლევები მაღალი ენერგიების ფიზიკაში, უკვე იმ „მილმიერის“ არსებობას ადასტურებს. იგი არის მარადისობა და სამყაროს აბსოლუტური გონი. თეოლოგები წერენ: მხოლოდ ღმერთის საქმეა სამი რამ: „არაფრისგან შექმნა, მომავლის ცნობა და სინდისის მმართველობა“.

წინამდებარე სტატიაში კვლევის მიზანია ბიზნესის სტაბილურობასთან ქრისტიანული მსოფლმხედველობის კავშირის ახსნა და გაკეთებულია შესაბამისი დასკვნები.

საკვანძო სიტყვები: ბიზნესის სტაბილურობა, მომგებიანობა, გადახდისუნარიანობა, უსაფრთხოება, ბიზნესის კულტურა, ქრისტიანული მსოფლმხედველობა

შესავალი

ეკონომიკის ფუნქციონირება გულისხმობს ადამიანთა წინასწარ გააზრებულ სანარმოო მოღვაწეობას მათი მრავალმხრივი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილების მიზნით. ქვეყნების ეკონომიკური განვითარების მთელი ისტორია აჩვენებს, რომ ბიზნესის სტაბილურობისთვის აუცილებელია ის იყოს მომგებიანი, გადახდისუნარიანი და უსაფრთხო. ამიტომ, მათ ბიზნესის სტაბილურობის „მაგიური“ სამკუთხედი უწოდეს.

მხოლოდ ის, რომ ბიზნესი ფულს გამოიმუშავებს, ჯერ კიდევ არ ნიშნავს იმას, რომ ბიზნესი სტაბილურია. ბიზნესის სტაბილურობა არის სანარმოო უნარი გაუძლოს დროებით პრობლემებს, როგორცაა: გაყიდვების შემცირება, კაპიტალის ნაკლებობა, ძირითადი თანამშრომლის ან მომხმარებლის დაკარგვა.

ბიზნესის სტაბილურობა აუცილებელია სახელმწიფოს და თითოეული მოქალაქის არსებობისა და განვითარებისთვის. არასტაბილური ბიზნესი არცთუ ისე დიდი ხნის შემდეგ, ინვესს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლების შემცირებას, ეს უკანასკნელი კი გადაედება საზოგადოების სოციალურ ყოფას, ინფრასტრუქტურას და ბოლოს, საერთო პოლიტიკურ ქაოსს ინვესს. მაშასადამე, ბიზნესის პერმანენტული არასტაბილურობა სერიოზულ საფრთხეს უქმნის საზოგადოებას და სახელმწიფოს მთლიანად. აქედან გამომდინარე, სანარმოო ეკონომიკური სტაბილურობის საკითხების მართვა და კონტროლი მუდამ აქტუალურია და ყველა მიდგომა და მიმართულება უნდა იქნეს გამოყენებული, რაც ბიზნესის სტაბილურობას ხელს უწყობს.

ამასთან, ბიზნესის საქმიანობის სტაბილურობის ზემოთ დასახელებული სამივე მიმართულება: მომგებიანობა, გადახდისუნარიანობა და უსაფრთხოება, წარმატებით შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ სანარმოო მართვისა და საქმიანობის მაღალი კულტურის გარემოში.

მეცნიერები წერენ, რომ თანამედროვე ბიზნეს-სამყაროში კულტურა არის ბიზნესის სტაბილურობის ერთადერთი უპირატესობა (George Bradt, 2018). ბიზნესის კონკურენტუნარიანობის სწორად შეფასება და მისი უსაფრთხოება მოითხოვს მაღალ კულტურას. მაღალი კულტურის ადამიანი არის სტაბილურობის გარანტი. ის კომპანიებია წარმატებული სადაც მაღალი კორპორატიული კულტურა არსებობს. დღეს კულტურა არის ბიზნესის მართვის ფუნდამენტური საფუძველი. ორგანიზაციული საქმიანობის გაუმჯობესება შესაძლებელია კულტურის გზით. „გააკეთეთ ყველაფერი ყველასთვის სასიკეთოდ“ (Boris Grousberg). „ორგანიზაციებს, ისევე როგორც ინდივიდებს, პიროვნული თვისებები ახასიათებთ. მიუხედავად იმისა, რომ სანარმოების კულტურის დონის გაზომვა ძნელია, ის მაინც არსებობს და დაქირავებულები ზოგადად აღიარებენ მას. ამ ცვლადს **ორგანიზაციული კულტურა ეწოდება**. ორგანიზაციებსაც აქვთ კულტურა, რომელიც მისი წევრების ქცევებს მართავს,“ (თ.თავდიშვილი. 2014).

ორგანიზაციული, ანუ კორპორატიული კულტურა იმ ღირებულებებს, დამოკიდებულებებს, სტანდარტებსა და რწმენებს გულისხმობს, რომლებიც ორგანიზაციას ახასიათებს და მის ბუნებას განსაზღვრავს. კულტურა ორგანიზაციის მიზნებში, სტრატეგიებში, სტრუქტურაში, თანამშრომ-

ლებს, მომხმარებლებისა და ინვესტორების მიმართ დამოკიდებულებაში გამოიხატება. ინოვაციების დანერგვაში ყველაზე დიდი მნიშვნელობა სწორედ კულტურას ენიჭება. ჯანსაღ კორპორატიულ გარემოს თანამშრომლების პროდუქტიულობის ზრდა შეუძლია, მაშინ, როდესაც არაჯანსაღმა გარემომ შეიძლება კომპანიის ზრდა შეაჩეროს, უფრო მეტიც, ბიზნესის წარუმატებლობა გამოიწვიოს.

თავის მხრივ, კულტურის ხარისხს ადამიანების ქცევა განსაზღვრავს. ადამიანი კი შეიძლება იყოს ჰუმანური ან მოძალადე, თავაზიანი ან უხეში, საქმიანი, ნერვიული, ცნობისმოყვარე, შემოქმედებითი, ჩაკეტილი, გახსნილი (კომუნიკაბელური), პესიმისტი, ოპტიმისტი, ეგოისტი, ყველასთვის კეთილი, ამპარტავანი და ა.შ. ხოლო ადამიანის ქცევის თვისებებს აყალიბებს მისი სიახლოვე ღმერთთან. „ყოველი რელიგიური ეთიკა აუცილებლად შეიცავს საკუთარ შეხედულებებს ადამიანის ეკონომიკურ ქმედებებზე“ (გ,ხიზანიშვილი,2018). მაგალითად, ღმერთის ეს შეგონება ახალი აღთქმიდან: „ყოველივე, რასაც აკეთებთ, გააკეთეთ სულით, როგორც ღვთისათვის და არა როგორც კაცთათვის“ (კოლასელთა. თ. 3.23) ქმნის მაღალ კულტურას ადამიანში. ეს შესაბამისად გამოვლინდება ადამიანების მიერ შექნილი პროდუქტებისა თუ მომსახურების ხარისხში.

მეცნიერ-ეკონომისტების განმარტებით, ბიზნესის კულტურა ზოგადად არის დასაქმებულთა კეთილსინდისიერი ქცევებისა და ურთერთობების ფილოსოფია, რომლის მთავარი კრედოა: აკეთეთ ყველაფერი ყველასთვის სასიკეთოთ (George Bradt 2018)

პრაქტიკაში მრავალი სახის და ორგანიზების კულტურა შეიძლება მოქმედებდეს, მაგრამ არსებობს რამდენიმე ფუნდამენტური საკითხი, რომელიც ნებისმიერი ტიპის ორგანიზაციამ უნდა გაითვალისწინოს ჯანსაღი კორპორატიული კულტურის შესაქმნელად. ესენია **ადამიანი, ნდობა, თავისუფლება და სიახლე** (Boris Groysberg. 2012).

ზემოთ დასკვნები, ჩვენი აზრით, ადამიანის მიერ პრაქტიკული გამოცდილებისა და ღვთისაგან მიცემული სწავლების (სახარებისეული შეგონებების) საფუძველზეა გაკეთებული. როგორცაა: „ატარეთ ერთმანეთის ტვირთი“. „კეთილი უყავ მოყვასსა შენსა“, „თქვენ თავსუფლებისათვის ხართ გაჩენილი, ოღონდ ეცადეთ ეს თავისუფლება არ გამოიყენოთ ხორცის საამებლად და სულის საზიანოდ“; „ცოდნით იყოლიეთ ღმერთი“. „გიყვარდეს მოყვასი შენი, ვითარცა თავი შენი“. ამ და სხვა სახარებისეული შეგონებების აღსრულება ქმნის ადამიანის არსებობის უმაღლეს კულტურას და მისი ცხოვრების, მათ შორის, ბიზნესის სტაბილურობის და უსაფრთხოების გარანტიასაც.

1. სანარმოს მომგებიანობა და სახარების შემონახვა

მომგებიანობა, როგორც წესი, რესურსების რაც შეიძლება ეფექტიანად გამოყენებას ნიშნავს, რაც აუცილებელია ბიზნესის არსებობისა და განვითარებისათვის. როგორც ცნობილია, რესურსები დედამიწაზე ამონურვადია. ამიტომ, სანარმოთა მომგებიანობა წარმოდგენს არა მხოლოდ მისი მესაკუთრეებისა და თანამშრომლების, არამედ სახელმწიფოსა და საზოგადოების ინტერესის სფეროს. ყოველივე ეს წარმოშობს სანარმოთა პასუხისმგებლობას რესურსების უდანაკარგოდ და ეფექტიანად გამოყენების მიმართულებით. სანარმოთა მენეჯმენტი ამ პასუხისმგებლობების შესაბამისად გეგმავს და აკონტროლებს სანარმოს მთელ ეკონომიკურ საქმიანობას. იგი განიხილავს და გეგმავს პროდუქციის წარმოებისა და საქმიანობის ცენტრების ხარჯებს და განსაზღვრავს ხარჯებს პროდუქტის და მომსახურების ერთეულზე. ასევე განსაზღვრავს მოგების დონეს სანარმოს ცალკეული სახის პროდუქტის ერთეულზე და გაყიდვების იმ მოცულობას, რომელიც აღარ იქნება მომგებიანი, რათა ოპერატიულად აკონტროლოს და თავიდან აიცილოს მოსალოდნელი ზარალი. სრულყოფილი გეგმები და კვალიფიციური პერსონალი მენეჯმენტს ეხმარება ოპერატიულად და სრულად აკონტროლოს რესურსების გამოყენების ეფექტიანობა ყველა მიმართულებით.

ძველ და ახალ აღთქმაში მრავალი რჩევა შეეხება, თანამედროვე ენით თუ ვიტყვი, ბიზნესის სტაბილურობის საკითხებს. როგორც ცნობილია, სახარებაში უფალი იგავებით ესაუბრება ადამიანებს. მაგალითისათვის მოვიტანთ იგავს, რომელიც მოგებას შეეხება.

„ერთი კეთილშობილი კაცი სხვა ქვეყანაში წავიდა, რათა მეფობა მიეღო. დაუძახა თავის მონებს და ერთს ათი მინა (ფულის ერთეული) მისცა, მეორეს ხუთი და მესამეს ერთი მინა. როცა მეფობა მიიღო და უკან დაბრუნდა, მოითხოვა, მისთვის მოეგვარათ ის მონები, რომლებსაც ვერცხლი მისცა, რათა გაეგო ვინ რა ივაჭრა.

მოვიდა პირველი და უთხრა: შენმა მინამ ათი მინა შეიძინაო.

კარგი, კეთილი მონავ. რაკი მცირედზე ერთგული იყავი, ათ ქალაქზე გქონდეს ხელმწიფებაო.

მოვიდა მეორე და უთხრა: ბატონო, შენმა მინამ ხუთი მინა მოიტანაო.

იმასაც უთხრა, შენც იყავ ხუთ ქალაქზეო.

მესამე მოვიდა და უთხრა: ბატონო, აჰა შენი მინა, რომელიც ხელსახოცში ჰქონდა გამოკრული. ვინაიდან შემეშინდა, რადგან სასტიკი ხარ: იღებ, რაც არ დაგიღია და იმკი, რაც არ დაგითვისია.

მაშ, რალატომ არ გაუშვი ჩემი ვერცხლი ბრუნვაში, რომ დაბრუნებულს სარგებლითურთ მიმელო? წაართვა მას ერთი მინა და მისცა ათი მინის მქონეს“.

„გეუბნებით თქვენ: რომ ყოველ მქონეს მიეცემა, ხოლო უქონელს ისიც წაერთმევა, რაცა აქვს“ ეუბნება უფალი თავის მოციქულებს (თ.19. 12-26).

ჩვენი აზრით, ამ იგავის სწავლების არსია ის, რომ რესურსები ადამიანებმა **მომგებიანად, ანუ ეფექტიანად** უნდა გამოიყენონ. ამასთან, ბიზნესმენი აქტიური და რისკიანი უნდა იყოს. მართალია, ბიზნესი ზარალის მიღების საფრთხესაც უკავშირდება, მაგრამ, ადამიანმა გამბედაობა არ უნდა დაკარგოს და გონიერება უნდა გამოიჩინოს. ამიტომ, პირველ ორ მონას მან დიდი „ინვესტიცია“ გადასცა სამართავად. მესამეს კი ისიც წაართვა, რაც ჰქონდა.

საქმიანი აქტივობის გარეშე ღარიბი უფრო ღარიბდება. ისიც წაერთმევა რაც აქვს. მეორე მხრივ, ეს იგავი იმაზეც მიუთითებს, რომ ფულის გამსესხებელიც არ უნდა შეშინდეს, ვაითუ ფული უკან ველარ დაიბრუნოს. მოტანილ იგავში, მდიდარმა კაცმა ფული სამივეს ყოველგვარი დაეჭვების გარეშე მისცა. მაგრამ, როგორც კი გაიგო მესამე კაცის ბუნება, რომელიც ძალიან მხდელი აღმოჩნდა, მიცემული ფული უყოყმანოდ უკან გამოართვა.

ჩვენი აზრით, ამ იგავში საინტერესოა ისიც, რომ ვერცხლის გამცემმა მესამე მსესხებლისგან ჯარიმა არ მოითხოვა. რაც მისცა, იმდენივე ფული გამოართვა უკან. ამდენად, გამსესხებელი არ აუარესებს მის ფინანსურ მდგომარეობას. აქედან, ჩვენი აზრით, შეიძლება დავასკვნათ, რომ მსესხებლისაგან, რომელიც გადახდისუუნარო გახდება, ჯარიმა არ იქნეს აღებული.

ფაქტობრივად, ბატონმა საქმიანი ადამიანები დააჯილდოვა. მაშასადამე, მდიდარი ადამიანი მხოლოდ საკუთარ სიმდიდრეზე კი არა, მთელი საზოგადოების სიმდიდრეზეც უნდა ზრუნავდეს, საზოგადოებრივი სიმდიდრის ზრდითაც უნდა იყოს დაინტერესებული, რასაც დღეს ბიზნესის **სოციალური პასუხსმგებლობების დაცვას უწოდებენ**. ვფიქრობთ, ამ იგავით ღმერთი მიანიშნებს, რომ სესხის და მისი სარგებლის დროულად დაბრუნებელი გამსესხებელმა ბოლოს უნდა დააჯილდოვოს.

2. საწარმოს გადახდისუნარიანობა და სახარებისეული კონცეფცია

გამომდინარე იქედან, რომ შემოსავლები და ხარჯები დარიცხვის პრინციპით აღიარდება, საწარმოს შეიძლება მოგება ჰქონდეს, მაგრამ არ ჰქონდეს საკმარისი ფული ვალდებულებების დასაფარად. ამიტომ, **გადახდისუნარიანობა** არის ბიზნესის სტაბილურობის მეორე ფუნდამენტური მიმართულება, რომელიც გულისხმობს საწარმოს უნარს დროულად დაფაროს ფინანსური ვალდებულებები კრედიტორებთან, თანამშრომლებთან, სახელმწიფოსთან და მესაკუთრეებთან. ამის მისაღწევად, საწარმოთა მენეჯმენტს ესაჭიროება არსებული ფულადი სახსრების და სხვადასხვა მოსალოდნელი უარყოფითი სცენარების გაანალიზება, რათა განსაზღვროს არის თუ არა ბიზნესი ფინანსურად სტაბილური. ამ მიზნით მენეჯმენტი გამუდმებით ზრუნავს თავიდან აიცილოს ფულის დეფიციტი და საწარმო იყოს გადახდისუნარიანი.

სახარებაში, შეიძლება ითქვას, საკმაოდ მკაცრი დამოკიდებულებაა გადმოცემული გადახდისუუნარო პირების მიმართ. იგავში: „**მონყალე მეფე და უმონყალე მონა**“ - ერთ მონას მეფის ათი ათასი ტალანტი ემართა. რაკი არაფერი გააჩნდა, რომ გადაეხადა, ბატონმა ბრძანა გაეყიდათ იგი, მისი ცოლი, შვილები და რაც რამ ებადა და გადაეხადა მისთვის. მაშინ მონა პირქვე დაემხო, თაყვანი სცა და უთხრა: სულგრძელი იყავ ჩემს მიმართ და ყველაფერს გადაგიხდიო. ბატონს შეებრალა ეს მონა, გაუშვა და ვალიც აპატია. გამოსვლისთანავე, ამ მონამ იპოვა ერთი თავისი ამხანაგი, რომელსაც მისი ასი დინარი ემართა. დაიჭირა, ყელში სწვდა და უთხრა: გადამიხადე, რაც გმართებსო. ამხანაგი პირქვე დაემხო და შეევედრა: იყავი სულგრძელი და ყველაფერს გადაგიხდიო. მაგრამ, მან არ შეინყნარა იგი, დაიჭირა და დილეგში ჩააგდო სანამ ვალს გადაუხდიდა. მისი ამხანაგები, ვინც ეს ნახა, შენუხდნენ, მივიდნენ ბატონთან და მას ყველაფერი უამბეს. ბატონმა დაიბარა იგი და უთხრა: ბოროტო მონავ. რაკი მთხოვე, მე შენ მთელი ვალი გაპატიე. განა შენ არ გეკადრებოდა, შეგენყალეებინა შენი ამხანაგი მონა, როგორც მე შენ შეგინყალე? განრისხდა ბატონი და გადასცა იგი მტანჯველებს, ვიდრე მთელ თავის ვალს გადაიხდიდა“ (თ.18. 21-34).

ამგვარად, ამ იგავის შეგონება, ერთი მხრივ, ისაა, რომ მსესხებელს შეიძლება ვალი საერთოდ აპატიო, თუკი არსებული ვითარება ამას მოითხოვს და მეორე მხრივ, ადამიანმა მონყალეობას ასევე მონყალეობით უნდა უპასუხოს. წინაღმდეგ შემთხვევაში ის მკაცრ სასჯელს იღებს.

იგავში: „**ვენახის მუშაკებზე და მათ საზღაურზე**“, გადმოცემულია, რომ ერთმა სახლის პატრონმა თავის ვენახში სამუშოდ, დღიურად მუშაკები დაიქირავა და დღეში თითო დინარად მოურიგდა მათ. მესამე საათი იქნებოდა, რომ გავიდა და დაინახა სხვები, ბაზარში უქმად მდგარი. უთხრა მათ; წადით თქვენც ჩემს ვენახში და რაც გერგებათ მოგცემთ“ - ისინიც წავიდნენ. კიდევ გავიდა მეექვსე და მეცხრე საათზე და ასევე მოიქცა. გავიდა მეთერთმეტე საათზე, ნახა სხვა

უქმად-მდგომნი და უთხრა მათ: რატომ დგახართ აქ მთელი დღე უქმად? იმიტომ რომ, არავინ დაგვიქირავაო. ნადით თქვენც ჩემს ვენახში და რაც გერგებათ მოგცემთო“. როცა დაღამდა, ყველას თითო დინარი მისცა. პირველად მისულეებმა ბუზლუნი დაინყეს: ამ უკანასკნელებმა მხოლოდ ერთი საათი წაიშუშავეს და შენ ისინი ჩვენ გაგვიტოლე, ვინც დღის სიმძიმე და სიცხე დავითმინეთო“. მან მიუგო: მეგობარო, განა ერთ დინარად არ მომირიგდი? აილე შენი გასამრჯელო და წადი. მე კი მინდა ამ უკანასკნელსაც იგივე მივცე, რაც შენ. ნუთუ არა მაქვს უფლება, რაც მე მეკუთვნის, ჩემი ნებისამებრ მოვიხმარო? იქნებ შენს თვალს შურს, კეთილი რომ ვარ?“ (თ.20. 1-15).

ამ იგავით უფალი ასწავლის ადამიანებს, რომ შეთანხმება არ უნდა დაირღვეს; როგორც დამქირავებელი, ასევე დაქირავებულიც კეთილი და გულისხმიერი უნდა იყოს; სიკეთე და გულმონყალება მდიდარსაც და ღარიბსაც მოეთხოვება; ადამიანებს ერთმანეთის შური არ უნდა ჰქონდეთ და უმუშევრების მიმართ ყველას თანაგრძნობა უნდა შეეძლოს; მდიდარი ადამიანი საზოგადოების სამოქალაქო კეთილდღეობაზე უნდა ზრუნავდეს; ინვესტიცია მან უმუშევართათვისაც უნდა გაიღოს. ეს ყოველივე საქმიანი გარემოს სტაბილურობისთვის, რა თქმა უნდა, ძალზე მნიშვნელოვანია. ეს მაღალი ჰუმანიზმია. ყოველივე ეს გვაფიქრებინებს, რომ კარგი იქნებოდა, თუკი საქართველოში შეიქმნებოდა უმუშევართა კომპენსაციის ფონდი, სადაც მოგების გარკვეულ პროცენტს გადარიცხავს პირველი და მეორე კატეგორიის სანარმოები და ყველა დასაქმებული ხელფასიდან.

3. სანარმოს უსაფრთხოება და სახარების სწავლებები

უსაფრთხოება ასევე არის ბიზნესის სტაბილურობის მაგიური სამკუთხედის ერთ-ერთი ძირითადი კომპონენტი. ბიზნესის უსაფრთხოება გულისხმობს, რომ სანარმოს საქმიანობა საშიში არაა თანამშრომლების, მესაკუთრეების, საზოგადოებისა და სახელმწიფოსთვის. ბიზნესი სოციალურად, ეკონომიკურად და ეკოლოგიურად უსაფრთხო უნდა იყოს.

საინტერესოა ქრისტიანული კულტურის როლი ეკონომიკის სტაბილურობასა და განვითარებაში. ჩვენი დაკვირვებით, ბიზნესის ეტიკეტის ნორმები და ქცევები, თითქმის ყველა ქვეყანაში თანდათან უახლოვდება ერთმანეთს, ყველა ერთად კი ქრისტიანული კულტურის ფილოსოფიას, მიუხედავად იმისა, გაცნობიერებული აქვთ თუ არა ეს მათ. მაგრამ, ეს საკითხები უფრო ღრმა ანალიზს მოითხოვს და ამჟამად მოცემული სტატიის მიზანს არ წარმოადგენს.

თითოეული სანარმო მის თანამშრომელს უნდა სთავაზობდეს ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო შრომით პირობებს, ეკოლოგიურ უსაფრთხოებას, სასურველ შრომის ანაზღაურებას და თავისუფალ გარემოს. ნებისმიერი წარმომავლობის მუშაკი კომპანიაში როცა ხედავს რა მორალურ და მატერიალურ დაინტერესებას, აქტიურად მუშაობს ორგანიზაციის სასიკეთოდ და სიყვარულით და პატივისცემით ექცევა მომხმარებელსაც.

ამასთან, თანამედროვე ბიზნესი ციფრულ სივრცეში მოქმედებს, რაც ნიშნავს, რომ სანარმოებმა უნდა დაიცვან კრიტიკული ინფორმაცია, რაც იმავდროულად უზრუნველყოფს მომხმარებლის უსაფრთხოებასაც. აგრეთვე, სანარმო უნდა იცავდეს თანამშრომლის და მისი კლიენტების კონფიდენციალურობას კანონის ფარგლებში.

ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების მოთხოვნების შესაბამისად, დღეს სანარმოები ვალდებული არიან მმართველობით ანგარიშგებაში ინფორმაცია პიროვნული თავისუფლების ხარისხის შესახებაც გამოაქვეყნონ. სანარმოში თავისუფალი აზრის გამოთქმა მუშაკისათვის საშიში არ უნდა იყოს. „აზრთა სხვადასხვაობაც უნდა იყოს თქვენში, რათა გამოჩნდეს მოსაწონი თქვენს შორის. (I კორინთელთა, თ.11.19).

ამრიგად, ბიზნესის სტაბილურობისათვის სანარმო ერთდროულად უნდა იყოს მომგებიანი, გადახდისუნარიანი და უსაფრთხო, რომლის ფუნდამენტი, ვფიქრობთ, უნდა იყოს ქრისტიანული კულტურა: „შეიყვარეთ ერთმანეთი და ატარეთ ერთმანეთის ტვირთი“ (გალატელთა, თ. 6. 2-9). ჩვენ სრულად ვიზიარებთ უფლის ამ შეგონებებს და ვთვლით, რომ ბიზნესი არის მრავალნიანი საქმიანი ურთიერთობების ერთობლიობა და მისი სტაბილურობისა და განვითარებისათვის აუცილებელია სულიერო საზრდო. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ბიზნესი კარგავს „შინაგან სიცოცხლეს“ და კოტრდება. თუკი ბიზნესში ადამიანების ქცევები უფლის შეგონებებს დაეფუძნება, შრომა ეკონომიკის ნებისმიერ სფეროში მიმზიდველი გახდება და დამკვიდრება ჰუმანიზმი ყველა თავისი სიკეთით.

დასკვნა

ამრიგად, თანამედროვე გლობალიზაციის პირობებში, რთული და ურიცხვი სახეობის საქონლის წარმოება და ბიზნესის სტაბილურობა, კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი გახდა არა- მხოლოდ სახელმწიფოთა შიგნით, არამედ საერთაშორისო მასშტაბითაც. ბიზნესის სტაბილურობის „მაგიური სამკუთხედის“ მომგებიანობა, გადახდისუნარიანობა და უსაფრთხოება - ფუნდამენტი არის და უნდა იყოს ადამიანების მაღალი კულტურა. მილიონობით ადამიანისაგან შემდგარ საერთაშორისო ბაზარზე წარმატებული და კონკურენტუნარიანი რომ იყო, მნიშვნელოვანია ადამიანებმა შეიცნონ სულიერი განვითარების პროცესები.

დღეს, საერთაშორისო სავაჭრო-ეკონომიკურ ურთიერთობებში მილიონობით ადამიანი მონაწილეობს, რომლებიც სხვადასხვა ეროვნული და ეთნიკური წარმომავლობისა და ჩვევების არიან. მიუხედავად ამისა, თანამედროვე ბიზნესურთიერთობები თავისთავად აყალიბებს ბიზნესის კულტურის საერთო ღირებულებებს, რაც „თავისთავად“, მოსწონს თუ არა ეს ვინმეს ან ფიქრობს თუ არა ამაზე ვინმე, თანდათან უახლოვდება ქრისტიანულ ზნეობრივ პრინციპებს, რაც ძალიან მოკლედ გამოიხატება სახარებისეული სწავლებით: „გიყვარდეთ ერთმანეთი“; „ატარეთ ერთმანეთის ტვირთი“; „ყოველივეს, რასაც აკეთებთ, გააკეთეთ სულით, როგორც ღვთისათვის და არა როგორც კაცთათვის“.

ქრისტიანული მსოფლმხედველობის შესაბამისად, ბიზნესის რეალური სტაბილურობისა და განვითარებისათვის, სასურველია განხორციელდეს შემდეგი წინადადებები:

- ის, ვინც სესხსა და მის სარგებელს დროულად გადაიხდის, გამსესხებელმა ბოლოს იგი ფულადი პრემიით შეიძლება დააჯილდოვოს;
- მსესხებელი თუ გადახდისუნარო გახდება, იგი აღარ დაჯარიმდეს;
- კარგი იქნებოდა, თუკი საქართველოში შეიქმნება უმუშევართა კომპენსაციის ფონდი, სადაც გარკვეულ პროცენტს პირველი და მეორე კატეგორიის საწარმოები მოგებიდან და ყველა დასაქმებული, ხელფასიდან გადარიცხავდა.

ლიტერატურა

- 1 ახალი აღთქმა (1991). სტოკჰოლმი (მთრგმნელ-რედაქტორები: ზურაბ კიკნაძე, მალხაზ სონღულაშვილი).
- 2 თეონა თავდიშვილი, კორპორაციული კულტურა (2014).
<https://www.lari.ge/149-ekonomika-da-biznesi/486-korporaciuli-kultura.html>
- 3 ვასილ ხიზანიშვილი (2018). რელიგიური ეთიკა - ეკონომიკურ ქვეათა მნიშვნელოვანი მსაზღვრელი. გვ. პატა გუგუშვილის ეკონომიკის ინსტიტუტის საერთაშორისო სამცნიერო კონფერენცია: ეკონომიკისა და ეკონომიკური მეცნიერების განვითარების თანამედროვე ტენდენციები. გვ: 149-154
http://www.pgie.tsu.ge/contentimage/konferenciebi/2018_konferenciakrebuli.pdf
- 4 George Bradt (2018), What It Means To Have A Culture Of Stability.
<https://www.forbes.com/sites/georgebradt/2018/07/10/what-it-means-to-have-a-culture-of-stability-2/#248d65b15153>
- 5 Boris Groysberg, Jeremiah Lee, Jesse Price, J.Yo Jud Cheng (2012). The Leader`s Guide to Corporate + Culture.
<https://hbr.org/2018/01/the-culture-factor>

BUSINESS STABILITY AND CHRISTIAN OUTLOOK

Chiladze Izolda

economical doctor

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Summary

After the discovery of the atom, it was widely distributed concept in the world that as a result of the spread of scientific, technical and enlightenment ideas, religion would gradually lose its importance. The concept of "holy" and "beyond" would be forgotten. But these assumptions did not come true. Neither science nor widespread enlightenment nor total repression could separate religion from human consciousness. Moreover,

the latest scientific research in high-energy physics already confirms the existence of the "beyond". Theologians write: There are only three things that can be done for God: "Creation out of nothing, knowing the future, and governing of the conscience".

With the advent of modern complex and endless types of goods and globalization, business stability has become even more important internationally. The high culture is the fundamental of the business stability: profitability, solvency and security. In order to be successful and competitive in an internationally man-made international market, people need to understand the processes of spiritual development.

Today, millions of people of different national and ethnic backgrounds and customs are involved in international trade and economic relations. Nevertheless, modern business relationships in themselves form the common values of the business culture that "by itself", whether it be by anyone or whether one thinks about it, is gradually approaching Christian morality: „"love each other"; "Carry each other's burdens"; „Whatever you do, work at it with all your heart, as working for the God, not for human masters“.

In line with the Christian outlook for real business stability and development, the following suggestions were developed in the article:

1. Whoever repays the loan and its benefits on time, the borrower may eventually be awarded a cash bonus;
2. If the borrower becomes insolvent, he or she will not be penalized;
3. It would be good if an unemployment compensation fund were set up in Georgia, where a certain percentage of the first and second category of enterprises would transfer from their profits and from wages all employed.

Key words: *business stability, profitability, solvency, safety, business culture, christian Outlook.*